

Normenkader 2020 van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht.

Opstellen en vaststellen van het normenkader

Van een gemeente wordt verwacht dat aan de accountant een volledig overzicht van de relevante wet- en regelgeving wordt gegeven. Het kan zijn dat het overzicht naar de mening van de accountant niet volledig is. De accountant zal dan om aanvulling van dit overzicht vragen. Hij kan in dit kader bijvoorbeeld verwijzen naar ervaringen met overzichten van regelgeving bij andere gemeenten. De gemeente zal vervolgens de ontbrekende informatie alsnog moeten opnemen of moeten aangeven waarom bepaalde regelgeving niet in het overzicht is opgenomen.

Het is dus aan de gemeente om het normenkader op te stellen. Indien de accountant van mening is dat het normenkader niet voldoet, er bijvoorbeeld aantoonbaar verordeningen zijn weggelaten, dan wordt dit opgevat als een subjectieve verandering en zal de accountant de opdracht teruggeven.

Het college stuurt het normenkader naar de raad. De accountant stuurt zijn advies bij dit overzicht van de relevante regelgeving, meestal tegelijkertijd met de opdrachtbevestiging, eveneens naar de raad. **De raad hoeft dit normenkader niet expliciet vast te stellen, maar kan het kader ook bevestigen door het voor kennisgeving aan te nemen.** Doel van het versturen is dat de raad zich bewust is van welke verordeningen wel en niet zijn meegenomen in de accountantscontrole, met andere woorden de raad heeft de mogelijkheid gehad het overzicht aan te vullen. Indien de accountant een probleem heeft dat naar zijn mening niet op een bevredigende wijze door het college wordt opgelost, dient hij zijn specifieke vragen aan de raad voor te leggen.

Het normenkader

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving, waarbij de verordeningen, raadsbesluiten en de collegebesluiten kunnen worden onderscheiden. Het normenkader moet actueel worden gehouden en worden aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving.

Externe wetgeving en verordeningen en andere besluiten:

Bij de externe wetgeving is alleen wet- en regelgeving van belang die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen zoals bijvoorbeeld Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Voor verordeningen geldt dat alle verordeningen voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen onderdeel uitmaken van het normenkader. Andere besluiten van de gemeenteraad, dus niet zijnde verordeningen, met een kaderstellend karakter en die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen zijn ook een verplicht onderdeel van het normenkader.

Een veel gestelde vraag is of gemeenteraden eigen verordeningen buiten beschouwing mogen laten bij de rechtmatigheidscontrole. Dit is niet mogelijk. Wel kan de raad besluiten dat aan bepaalde onderdelen van verordeningen geen financiële consequenties worden verbonden. Dat kan uiteraard alleen als deze onderdelen niet verplicht voortvloeien uit hogere regelgeving. In dit geval geeft de Commissie BBV de aanbeveling om de desbetreffende onderdelen van de verordeningen in te trekken, te wijzigen of door een hardheidsclausule op te nemen.

Collegebesluiten:

De accountant ondersteunt de gemeenteraad in haar controlerende functie. De door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen in de wet- en regelgeving, bestaande uit externe wetgeving en gemeentelijke regelgeving. Met andere woorden, er wordt gecontroleerd of het college van Burgemeester en Wethouders bij het aangaan van transacties met financiële gevolgen de relevante bepalingen

heeft nageleefd. Het gaat daarbij dus om de spelregels van de raad en hogere wet- en regelgevende organen die als norm gelden voor het college bij het aangaan van transacties. Bij de gemeentelijke regelgeving gaat het, om verordeningen en andere raadsbesluiten. Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.

Collegebesluiten zijn in te delen in kaderstellend en uitvoerend. Kaderstellende besluiten hebben een algemene werking voor alle nog te nemen uitvoerende besluiten. Uitvoerende besluiten kunnen door het college worden genomen, bijvoorbeeld in het kader van het dagelijks bestuur en beheer van de gemeente.

Kaderstellende collegebesluiten, betrekking hebbend op financiële beheershandelingen, kunnen verplicht zijn gesteld door hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. Indien het opstellen en nemen van een collegebesluit verplicht wordt gesteld, toetst de accountant alleen of het voorgeschreven besluit daadwerkelijk door het college is genomen. Indien wet- en regelgeving ook inhoudelijke eisen aan het collegebesluit stelt, wordt ook gecontroleerd of aan deze eisen is voldaan.

Bij de eventuele controle op collegebesluiten zijn daarom drie varianten te onderscheiden:

- De accountant toetst alleen of het besluit is genomen;
- De accountant toetst of in het besluit ook de in wet- en regelgeving voorgeschreven bepalingen zijn opgenomen;
- De accountant toetst inhoudelijk of de bepalingen in het besluit adequaat zijn opgevolgd; Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij wettelijk verplichte kaderstellende collegebesluiten, waarbij is voorgeschreven dat een rechtmatigheidstoets moet worden uitgevoerd, zoals bij de controle van verantwoordingen over de besteding van specifieke uitkeringen (bijv. eigen uitvoeringsregels betreffende de toepassing van de hardheidsclausule). Alle overige kaderstellende en uitvoerende collegebesluiten vallen niet standaard onder de door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole.

Afwijkingenbeleid

Het afwijkingenbeleid tussen raad en college regelt de volgende drie vragen:

1. Welke afwijkingen van de vastgestelde begroting vindt de raad acceptabel en welke niet?
2. Op welk moment informeert het college de raad vooraf en wanneer gebeurt dat achteraf?
3. Hoe wordt de raad betrokken?

Dit is met name bedoeld om de rol van het college op het terrein van de formele budgetbevoegdheid van de raad en de begrotingsrechtmatigheid vast te leggen en transparant te maken, d.w.z. nadere afspraken tussen raad en college over de uitleg van de regel "tijdig informeren over relevante afwijkingen".

In het afwijkingenbeleid 2011 waren afwijkingen in de exploitatie gekoppeld aan het productgroep niveau. Vanaf de begroting 2017 zijn de producten en productgroepen vervangen door taakvelden. Daarom heeft een technische aanpassing van het afwijkingenbeleid plaatsgevonden waarin de productgroepen worden vervangen door taakvelden.

Het afwijkingenbeleid na aanpassing wordt dan:

- a. dat voorstellen nieuw beleid altijd vooraf door de raad worden geautoriseerd;
- b. dat onvermijdbare, onuitstelbare en onvoorzienbare uitgaven achteraf worden geautoriseerd;
- c. dat voor afwijkingen binnen het bestaande beleid grensbedragen worden gehanteerd waaronder het college bevoegd is te beslissen en de raad achteraf de afwijking autoriseert.

Het betreft de volgende grensbedragen:

- ☐ voor kredieten en mutaties in reserves of voorzieningen:
 - o tot € 200.000 de grens van 25%;
 - o van € 200.000 tot € 1.000.000 de grens van 10%
 - o boven € 1.000.000 de grens van 5%
- ☐ voor exploitatielasten en -baten een grensbedrag van € 50.000 en 10% (taakveldniveau).

Hierbij vindt autorisatie achteraf plaats voor bedragen tot driemaal de voornoemde grensbedragen via de P&C-cyclus, bij grotere afwijkingen gebeurt dat via een raadsinformatiebrief in de eerstvolgende raad.

Voor de instrumenten uit de P&C-cyclus geldt dat gerapporteerd wordt over de belangrijkste

ontwikkelingen per programma / paragrafen die relevant zijn voor de raad, m.n. stand van zaken uitvoering collegeprogramma, wettelijke ontwikkelingen, regionale ontwikkelingen en relevante budgettaire afwijkingen, i.c. boven de € 50.000 en 10% op taakveldniveau.

CONCEPT

**Inventarisatie van de relevante wet- en regelgeving
(de verordeningen en de relevante landelijke wet- en regelgeving)**

LOKAAL	Specifieke artikelen (financiële beheers- beheershandelingen)	Inhoud artikelen
VERORDENINGEN		
Afvalstoffenverordening 2009 van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
Algemene plaatselijke verordening, 4e wijziging	1.2 1.3 1.7	Beslistermijn Indiening aanvraag termijnen Budgetsubsidie
Algemene subsidieverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht 2016	1.e 3. lid 1 4. lid 1 en 3 6 7 8 14 15. lid 2 16 19. lid 3 en 4 20. lid 3 en 4 21 22 24. lid 4 29 30. lid 3 en 4 31. lid 3 en 4 36 37 38	Budgetsubsidie Waarderingssubsidie Incidentele subsidie Accommodatie subsidie Welzijnsjaarprogramma Algemene subsidievoorwaarden Voorschotten Betaling Terugvordering Liquidatie Vergoedingsplicht Vermogensvorming Eerste subsidieaanvraag Voortzetting subsidie Jaarlijkse indexering subsidie Weigering subsidie voor een nieuw tijdvak Tussenrapportage Vaststelling van de subsidie Eerste subsidieaanvraag Voortzetting subsidie Het begrotingsvoorbehoud Intrekking en wijziging subsidieverlening Intrekking en wijziging subsidievaststelling
Archiefverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	Art. 6	Voldoende middelen in begroting
Beheersverordening begraafplaatsen Hendrik-ido-Ambacht 2015	23 25	Onderhoud door gemeente voorziening
Bouwverordening 2012 inclusief 14e wijziging	n.v.t.	
Brandbeveiligingsverordening 2012	n.v.t.	
Controleverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
Drank- en Horecaverordening Hendrik-Ido-Ambacht 2014	n.v.t.	
Erfgoedverordening Hendrik-Ido-Ambacht 2010	19	Tegemoetkoming in schade
Exploitatieverordening Hendrik-Ido-Ambacht 2005	2 3 4 5. lid 1 en 3 6 7. lid 4 9. lid d 10. 12.	Kosten van exploitatie Vaststelling aangevuld bekostigingsbesluit Wijze van toerekening naar mate van profijt Vaststelling exploitatiebijdrage Inhoud exploitatieovereenkomst Indiening aanvraag voor medewerking Weigeringsgronden voor exploitatieovereenkomst Relatie baatbelasting Overgangsbepalingen

Financiële verordening artikel 212 gemeente Hendrik-Ido-Ambacht 2016.	2. lid 2 4. lid 3 5. lid 2 en 3 7. lid 4	Programmabegroting Kaders begroting Uitvoering begroting Tussentijdse rapportage en informatie
---	---	---

CONCEPT

LOKAAL	Specifieke artikelen (financiële beheers- handelingen)	Inhoud artikelen
	9 10. lid 1,2,3 en 5 11 12. lid 1 13 15 16 17	Financiële positie Financiële positie Waardering en afschrijving vaste activa Voorziening voor oninbare vorderingen Reserves en voorzieningen Kostprijs berekening Registratie bezittingen, activa en vermogen Lokale heffingen Weerstandsvermogen en risicomangement
Huisvestingsverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht 2015	n.v.t.	
Inspraakverordening	n.v.t.	
Legesverordening 2016	3 4 5 8 9	Belastingplicht Vrijstellingen Tarief Kwijtschelding Vermindering of teruggaaf
Leidingenverordening Hendrik-Ido-Ambacht	12. lid 2 16. lid 1 21	schaderegeling Nadeelcompensatie Strafbepaling
Maatregelenverordening Wet werk en bijstand 2004	regionaal	
Mandaatbesluit beheren BAG Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
Marktverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
Nota waarderen en afschrijven 2011	2 3.1 3.2 4 4.1 5.1 5.2 5.3 5.4	Minimum omvang (on)mogelijkheid tot activeren Verschillende regels voor verschillende activa Waarderen Restwaarde Methode Moment Termijnen renteberekening
Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
re-integratie verordening Wet werk en bijstand gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	regionaal	
Subsidieverordening Familie Spoor-fonds	2 4	Subsidieverlening Toekenning subsidie
Subsidieverordening aangepast sporten in de regio Drechtsteden 2013	Alle artikelen	
Tarientabel aangaande begraafplaatsen 2016	Alle artikelen	
Tarientabel, behorende bij de Legesverordening 2016	Alle artikelen	
Telecommunicatieverordening gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	6. lid 2 en 3	Voorschriften en beperkingen bij instemming
Verordening afvalstoffenheffing 2016	regionaal	
Verordening Algemene voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	Regionaal	
Verordening alleenrecht Drechtwerk inzake catering en schoonmaak	3	Marktconforme prijs

LOKAAL	Specifieke artikelen (financiële beheers- beheershandelingen)	Inhoud artikelen
Verordening ambtelijke en bijstand en fractieondersteuning 2015	1 2 3 4 5 6 7 8. lid 1, 3 en 4	Financiële tegemoetkoming Hoogte van de tegemoetkoming Betaling van voorschotten Besteding Opschorting en terug storting Reserves Verantwoording en verslag Splitting fractie

VERORDENING AUDITCOMMISSIE HENDRIK-IDO-AMBACHT	n.v.t.	
Verordening Basisregistratie Persoonsgegevens 2004	n.v.t.	
Verordening behandeling bezwaarschriften gemeente Hendrik-Ido-Ambacht 2015	n.v.t.	
Verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2006	regionaal	
Verordening Beschermd wonen en Opvang	Centrum gemeente	
Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen	n.v.t.	
Verordening burgerinitiatieven Hendrik-Ido- Ambacht 2006	n.v.t.	
Verordening Cliëntenparticipatie Wsw	n.v.t.	
Verordening eenmalig rioolaansluitingsrecht 2016	Regionaal	
Verordening functioneringsgesprekken burgemeester en raad	n.v.t.	
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014	n.v.t.	
Verordening hondenbelasting 2016	regionaal	
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening H-I-Ambacht	N	
Verordening inzake de commissie herbenoeming burgemeester	n.v.t.	
Verordening Jeugdhulp Hendrik-Ido-Ambacht	regionaal	
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht	4 lid 2	Kwaliteitsdoelen
Verordening kwaliteitsregels Peuterspeelzaalwerk 2005	n.v.t.	
Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2016	regionaal	
Verordening leerlingenvervoer gemeente Hendrik- Ido-Ambacht		
Tarieventabel aangaande begraafplaatsen 2016	Alle artikelen	
Verordening marktgeld 2016	4 5 6 7 8 9 10 11	Maatstaf van heffing Belastingtarief Voldoening bij abonnement Wijze van heffing Ontheffing Tijdstip van verschuldigdheid Termijn van betaling Kwijtschelding
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Hendrik-Ido- Ambacht	n.v.t.	
Verordening onroerendezaakbelastingen 2017	regionaal	
Verordening op de WMO-adviesraad	n.v.t.	

LOKAAL	Specifieke artikelen (financiële beheers- beheershandelingen)	Inhoud artikelen
Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2016	5 7 8 9 10 11	Maatstaven van heffing en belastingtarief Wijze van heffing Ontstaan van de belastingschuld en heffing voor de jaarlijks verschuldigde rechten Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten Termijnen van betaling Kwijtschelding
Verordening organisatie en werkgeverschap Griffie Hendrik-Ido-Ambacht 2015	n.v.t.	
Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Hendrik-Ido-Ambacht-Ambacht	n.v.t.	
Verordening Persoonsgebonden Budget Begeleid Werken Wsw	regionaal	

Nationale wet- en regelgeving

Aanbestedingswet 2012 (incl. de Europese aanbestedingsrichtlijn en incl. wijziging per 1 juli 2016)

Algemene wet bestuursrecht

Algemene wet inzake rijksbelastingen

Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren NNRA voorheen Ambtenarenwet

Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)

LOKAAL	Specifieke artikelen (financiële beheers- handelingen)	Inhoud artikelen
Verordening precariobelasting 2016	regionaal	
Verordening recht van onderzoek gemeente Hendrik-Ido-Ambacht 2015	n.v.t.	
Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2006, laatst gewijzigd 10 maart 2014	2 t/m 13 14 t/m 25 26 t/m 30 31 t/m 34	Voorzieningen voor Raadsleden Voorzieningen voor wethouders Voorzieningen voor commissieleden De procedure van declaratie
Verordening Reglement van Orde voor de raad van Hendrik-Ido-Ambacht.	n.v.t.	
Verordening Reglement van Orde voor de raadscommissies Hendrik-Ido-Ambacht.	n.v.t.	
Verordening Rekenkamercommissie Hendrik-Ido- Ambacht	6 12	Vergoeding externe leden Budget
Verordening rioolheffing 2016	regionaal	
Verordening Starterslening Hendrik-Ido-Ambacht 2013	2 lid 1 en 3 5 lid 1 t/m 5 6 lid 1 t/m 5 7 lid 1 7	Toepassingsbereik Budget Bevoegdheid college Procedure aanvraag en toekenning Afwijzen aanvraag/intrekken toewijzing
Verordening straatnaamgeving en huisnummering	n.v.t.	
Verordening toekennen erepenning	n.v.t.	
Verordening toeslagen en verlagingen 2004	regionaal	
Verordening tot beperking verstrekking sterke drank Hendrik-Ido-Ambacht 2004	n.v.t.	
Verordening vertrouwenscommissie benoeming burgemeester	n.v.t.	
Verordening voor de raadscommissies Hendrik Ido Ambacht 2015	n.v.t.	
Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Hendrik-Ido-Ambacht 2010	allen	
Verordening winkeltijden Hendrik-Ido-Ambacht	n.v.t.	
Wachtljstverordening Wsw	n.v.t.	
Wegsleepverordening	5	Kosten overbrengen en bewaren van voertuigen

Archiefwet en besluit

Besluit accountantscontrole decentrale overheden

Besluit administratieve bepalingen wegverkeer

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Besluit participatiewet

Bouwbesluit

Brandweerwet 1985

Burgerlijk wetboek

Car/UWO

De Wet gemeenschappelijke regelingen

Drank- en Horecawet

Europese richtlijn inzake staatssteun
Financiële verhoudingswet
Flora- en faunawet
Gemeentewet
Grondwet
Huisvestingswet
Invoeringswet WABO (IWabo)
Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (IWro)
Invorderingswet
IOAW/IOW/BBZ
Jeugdwet
Leerplichtwet 1969
Mededingingswet
Ministeriële regeling verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen
Monumentenwet
Onteigeningswet (OW)
Participatiewet
Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
Rechtspositiebesluit wethouders
Regeling Opvang asielzoekers
Regeling uitzetting derivaten decentrale overheden
Sociale verzekeringswetten
Telecommunicatiewet
Uitvoeringsbesluit Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden schatkistbankieren
Vreemdelingenwet
Waterwet
Wegenverkeerswet 1994 (Wvw 1994)
Wegenwet
Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wet Allocatie Arbeidskrachten door intermediairs
Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen
Wet belasting op milieugrondslag
Wet bescherming persoonsgegevens
Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)
Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Bopz)
Wet bodembescherming (Wbb)
Wet collectieve preventie volksgezondheid Wet dieren
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
Wet educatie en beroepsonderwijs
Wet en regelgeving SiSa (incl. Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa)
Wet financiering decentrale overheden
Wet geluidhinder (WGH)
Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen
Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen

Wet inburgering
Wet Inkomensvoorziening
Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkbp)
Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wknp)
Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015
Wet Markt en overheid
Wet Milieubeheer
Wet normering Topinkomens
Wet op de expertisecentra
Wet op de jeugdzorg (Wjz)
Wet op de kansspelen (WKS)
Wet op de lijkbezorging
Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB)
Wet op de omzetbelasting 1968 (Wet OB)
Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb)
Wet op de ruimtelijke ordening
Wet op het BTW-compensatiefonds
Wet op het financieel toezicht
Wet openbaarheid van bestuur (Wob)
Wet openbare manifestaties (Wom)
Wet participatiebudget (Wpb)
Wet primair onderwijs
Wet publieke gezondheid (Wpg)
Wet rampen en zware ongevallen
Wet rechten Burgerlijke Stand
Wet ruimtelijke ordening (Wro)
Wet sociale werkvoorziening
Wet stedelijke vernieuwing
Wet tijdelijk huisverbod
Wet veiligheidsregio's 2010
Wet waardering onroerende zaken
Winkeltijdenwet
Woningwet

Europese wet- en regelgeving

Europese richtlijn nr. 2004/18/EG betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten
EG-verdrag, art. 107, 108 en 109 (o.a. subsidies, leningen, garanties, deelnemingen en grondexploitaties kunnen verboden staatssteun zijn)
Reguliere de-minimisverordening
DAEB de-minimisverordening (DAEB = Diensten van Algemeen Economisch Belang)
Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV)
DAEB vrijstellingsbesluit (DAEB = Diensten van Algemeen Economisch Belang)